

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

การปกครองในระบอบประชาธิปไตยไม่ว่าระบบประธานาธิบดี (เช่น สหรัฐอเมริกา) ระบบรัฐสภา (เช่น อังกฤษ ประเทศไทย) หรือระบบกึ่งประธานาธิบดี (เช่น ฝรั่งเศส) มีหลักสำคัญยิ่งคือ ประชาธิปไตยเกิดจากเสรีภาพในการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นของประชาชน

เสรีภาพของประชาชนในการพูด การเขียน การพิมพ์ และการโฆษณาเป็นองค์ประกอบสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตย สื่อมวลชนในฐานะที่เป็นผู้แสวงหาข่าวสารและนำเสนอข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ ต่อประชาชน เพื่อประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ อันเกี่ยวกับกิจการบ้านเมืองมากขึ้น ในปัจจุบันการเสนอข่าวหรือการแสดงความคิดเห็นของสื่อมวลชนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง "หนังสือพิมพ์" ที่มีผู้นิยมอ่านย่อมมีอิทธิพลและมีส่วนชักนำในการตัดสินใจของประชาชนในเรื่องต่าง ๆ เป็นอย่างมาก (กุศล พลวัน 2532 : 593)

ในการที่จะช่วยให้ประชาชนได้มีความสามารถวินิจฉัยโชคชะตาของตนเองอย่างกว้างขวางที่สุด และอย่างทรงประสิทธิภาพที่สุดนี้ ประชาชนพึงต้องได้รับทราบถึงข่าวสารอย่างถูกต้องครบถ้วนด้วยเหตุนี้ สิทธิของประชาชนที่จะได้รับการบอกกล่าวถึงข้อเท็จจริงทั้งหลาย (right to be informed) ย่อมเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในสังคมประชาธิปไตย การรับรู้ข่าวสารจึงเป็นสิทธิที่ชอบธรรม และสิทธิดังกล่าวเกี่ยวข้องต่อการอยู่รอดของระบอบประชาธิปไตย ดังนั้นจึงทำให้เกิดการยอมรับถึงสิทธิในการรับรู้ของประชาชน (People's right to know) กล่าวคือประชาชนมีสิทธิโดยชอบธรรมที่จะรับรู้เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นไม่ว่าที่ใด ๆ และในลักษณะอย่างไร (บุญทิพย์ ผ่องจิตต์ 2524 : 528)

สุภา คิริมานนท์ (2528 : 185) กล่าวไว้ว่า "ความต้องการที่จะรู้" หรือความใคร่ที่จะได้รู้ข่าว และคำบอกเล่าต่าง ๆ นั้นนอกจากจะเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานในธรรมชาติของมนุษย์แล้ว มันยังเป็น "สิทธิ" ของมนุษย์อีกด้วย สิทธิอันนี้เรียก "สิทธิที่จะรู้เห็น" (the right to know)

ถ้าพิจารณาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเสรีภาพของบุคคลในเรื่องนี้ก็มีเช่น

1. ปฏิญญาสากลแห่งสิทธิมนุษยชาติและพลเมือง ซึ่งเป็นปฏิญญาของฝรั่งเศสประกาศเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม ค.ศ.1789 มาตรา 11 ได้บัญญัติว่า

" การติดต่อสื่อสารเกี่ยวกับแนวความคิดหรือความคิดเห็นโดยไม่มีขอบเขตจำกัด ว่าเป็นสิทธิแห่งมนุษย์อันล้ำค่าอย่างหนึ่ง พลเมืองทุกคนอาจพูด เขียน พิมพ์ และโฆษณาได้โดยเสรี แต่ต้องรับผิดชอบต่อการใช้เสรีภาพนี้โดยมิชอบตามกรณีที่กฎหมายบัญญัติไว้"

2. ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชาติแห่งสหประชาชาติ ข้อ 11 ได้บัญญัติว่า

" ทุกคนมีสิทธิในอิสรภาพแห่งความความเห็นและการแสดงออก สิทธินี้รวมถึงอิสรภาพในการที่จะถือเอาความเห็นโดยปราศจากการแทรกสอดและที่จะแสวงหา รับ และแจกจ่ายข่าวสาร และความคิดเห็นไม่ว่าโดยวิธีใด ๆ และโดยไม่คำนึงถึงเขตแดน"

3. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2521 มาตรา 34 บัญญัติว่า

"บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการพูด การเขียน การพิมพ์ และการโฆษณา การจำกัดเสรีภาพเช่นว่านี้จะกระทำมิได้"

มาตรา 39 วรรคแรก บัญญัติว่า

"บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการสื่อสารถึงกันโดยทางที่ชอบด้วยกฎหมาย"

4. ประมวลกฎหมายอาญา ยังได้บัญญัติรับรองสิทธิของสื่อมวลชนในการแสวงหาข่าวสารและเสนอข่าวสารไว้ในบางเรื่อง เช่น ในเรื่องความผิดฐานหมิ่นประมาท

มาตรา 329 บัญญัติว่า

" ผู้ใดแสดงความคิดเห็นหรือข้อความโดยสุจริต

ฯลฯ

(3) ดิชมด้วยความเป็นธรรม ซึ่งบุคคล หรือสิ่งใด อันเป็นวิสัย ของประชาชนย่อมกระทำหรือ

(4) ในการแจ้งข่าวด้วยความชอบธรรม เรื่องการดำเนินการอันเปิดเผยในศาล หรือในการประชุม ผู้นั้นไม่มีความผิดฐานหมิ่นประมาท" (กุลพล พลวัน 2532 : 596)

เสรีภาพของสื่อมวลชนในการแสวงหาข่าวสารจึงมีความผูกพันอย่างใกล้ชิดกับเสรีภาพของประชาชน ในการรับข่าวสารหรือการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ กล่าวคือ ประชาชนในประเทศใดได้รับหลักประกันสิทธิเสรีภาพในการได้รับข่าวสารข้อมูลหรือการแสดงความคิดเห็นมากเท่าใด สื่อมวลชนก็ย่อมมีเสรีภาพในการแสวงหาข่าวสารอย่างกว้างขวางมากขึ้นเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อที่จะได้เสนอข้อมูลและความคิดเห็นให้แก่ประชาชนให้มากที่สุด (กุลพล พลวัน 2532 : 593)

เราอาจกล่าวได้ว่าหนังสือพิมพ์นั้นคือเสียงของประชาชน สิทธิเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ก็คือสิทธิเสรีภาพของประชาชน สิทธิเสรีภาพของประชาชนที่ปรากฏเป็นสิทธิเสรีภาพของหนังสือพิมพ์นั้นก็คือ สิทธิเสรีภาพที่จะรู้ข่าวความเคลื่อนไหวทั่วไปทั้งในประเทศและนอกประเทศ (คีฤทธิ ปราโมช 2528 : 156)

เมื่อเสรีภาพของหนังสือพิมพ์เป็นอันหนึ่งอันเดียวกับเสรีภาพของประชาชน การพันธนาการอิสรภาพของหนังสือพิมพ์จึงเท่ากับการพันธนาการเสรีภาพของประชาชนด้วย การทำหน้าที่ของหนังสือพิมพ์นั้นเป็นหน้าที่อันชอบธรรมของมนุษยชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระบบประชาธิปไตยจำเป็นต้องมีสะพานเชื่อมโยงระหว่างรัฐบาลกับประชาชน ฉะนั้นหากหนังสือพิมพ์สิ้นเสรีภาพ หนังสือพิมพ์ก็ไม่สามารถปฏิบัติตามหน้าที่ของตนได้อย่างครบถ้วนบริบูรณ์ ประชาชนย่อมจะถูกปิดหูปิดตาโดยสิ้นเชิงหรือถูกมอมเมาให้หลงใหลในสิ่งที่ไร้สาระอันไม่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของประชาชน

เสรีภาพเป็นหัวใจสำคัญของหนังสือพิมพ์ อาจกล่าวได้ว่าเสรีภาพเป็นสิ่งที่ขาดเสียไม่ได้ในการดำเนินกิจการหนังสือพิมพ์ ในเมื่อหนังสือพิมพ์มีเสรีภาพแล้ว ผู้ที่จะได้รับประโยชน์จาก "เสรีภาพ" อันนี้ก็ไม่ใช่เพียงฝ่ายหนังสือพิมพ์ เท่ากับฝ่ายปกครองเอง และฝ่ายประชาชนก็ย่อมได้รับประโยชน์จากเสรีภาพนี้ด้วย (เฉลิมพร อุ้นแก้ว 2534 : 252-253)

เสรีภาพของหนังสือพิมพ์นั้นควรจะมีองค์ประกอบดังนี้ (ชาย ปวงซาร์ภักซ์ 2523 : 71 อ้างในเฉลิมพร อุ้นแก้ว 2534 : 252-253)

1. เสรีภาพในด้านข่าวสาร (Freedom of Information)
2. เสรีภาพในการพิมพ์ (Freedom of Printing)
3. เสรีภาพในการวิพากษ์วิจารณ์ (Freedom of Criticism)
4. เสรีภาพในการจำหน่ายแจก (Freedom of Dissemination)

เมื่อพิจารณาถึงภาระหน้าที่และบทบาทของหนังสือพิมพ์ จะเห็นได้ว่าหนังสือพิมพ์มีภาระหน้าที่และบทบาทอันยิ่งใหญ่กว้างขวางโดยไม่ถูกจำกัดขอบเขต การเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์เพื่อผลประโยชน์ของประชาชนเป็นการตอบสนองสิทธิที่จะรับรู้ของประชาชน (ชวลิต ปัญญาลักษณ์ 2523 : 26)

ในทางกลับกันถ้าพูดถึงสิทธิและเสรีภาพในข่าวสารของประชาชนนั้นน่าจะรวมอย่างน้อยที่สุด 3 ประการ ซึ่งเป็นสิทธิเสรีภาพที่เรามักจะลืม (บุญเลิศ ศุกดีสิก, รายงานสนทนาทางวิทยุ , 7 ธันวาคม 2535 : 118)

1. สิทธิของประชาชนที่จะเข้าถึงและมีส่วนร่วมในข่าวสาร (Access and Participation)
2. สิทธิของประชาชนที่จะพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งเอกสิทธิ์ส่วนตัว (Privacy)
3. สิทธิของประชาชนที่จะรับผิดชอบต่อความเป็นธรรมคือให้สื่อมวลชนมีความรับผิดชอบ (Responsibility)

เราจะเห็นได้ว่า ในการเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ก็มีใช้เป็นเสรีภาพที่มีอยู่โดยเด็ดขาดปราศจากขอบเขตจำกัด แต่อาจเป็นเสรีภาพที่ถูกจำกัดได้ ทั้งนี้เพราะหากหนังสือพิมพ์ใช้เสรีภาพโดยปราศจากขอบเขตจำกัดอาจก่อให้เกิดความวุ่นวายขึ้นในบ้านเมือง เพราะอาจจะกระทบต่อความมั่นคงของชาติ ความสงบเรียบร้อยต่อประชาชน และสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น ในกติกากว่าด้วยสิทธิในทางแพ่งและทางการเมืองข้อ 19 ก็ได้จำกัดเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ไว้ หรือในบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2534 มาตรา 37 วรรค 2 ก็ได้บัญญัติถึงหลักการจำกัดเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ไว้ว่า

".....การจำกัดเสรีภาพเช่นนี้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ หรือเพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ เกียรติยศ หรือชื่อเสียงของบุคคลอื่น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกัน หรือระงับความเสื่อมทรามทางจิตใจหรือสุขภาพของประชาชน....." (อนันต์ ชนะโสธร, 2535 : 23) และในที่นี้อาจแบ่งข้อจำกัดขอบเขตเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ได้เป็น 3 ประการ คือ (อุกฤษ มงคลนาวิน , 2518 : 15 อ้างถึงใน อนันต์ ชนะโสธร, 2535 : 23-25)

1. หลักความมั่นคงของชาติ
2. หลักความสงบเรียบร้อยของประชาชน
3. หลักสิทธิส่วนบุคคล

1. หลักความมั่นคง

ความมั่นคงของชาติ หมายถึง การธำรงและรักษาประเทศชาติให้ดำรงอยู่อย่างปลอดภัย มีเอกราชและอธิปไตย มีความมั่นคงทั้งทางการเมืองภายในประเทศ การเมืองระหว่างประเทศ ทางเศรษฐกิจ และสังคมจิตวิทยา ความมั่นคงของชาติเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง ซึ่งประชาชนรวมทั้งหนังสือพิมพ์จะต้องช่วยกันจรรโลงไว้ให้คงอยู่ตลอดไป

หนังสือพิมพ์จึงมีเสรีภาพที่จะกระทำภายใต้ขอบเขตเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ตามครรลองแห่งประชาธิปไตย ทั้งนี้เพราะการเสนอข่าวดังกล่าวไม่ใช่เรื่องที่กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติแต่อย่างใด

2. หลักความสงบเรียบร้อย

ความสงบเรียบร้อยของประชาชน หมายถึง เรื่องผลประโยชน์โดยทั่วไปของส่วนรวม (Public Interest) ย่อมอยู่เหนือผลประโยชน์ของเอกชน และต้องเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและโครงสร้างสังคม มีขอบเขตกว้างขวางเพราะเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับผลประโยชน์โดยทั่วไปของสังคม

ดังนั้นเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ในการเสนอข่าวจะต้องไม่กระทบกระเทือนต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน โดยถือหลักว่าความสงบเรียบร้อยของประชาชนนี้เป็นสิ่งที่อยู่เหนือสิทธิในการรับรู้ข่าวสารของประชาชนและเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ในการเสนอข่าว ทั้งนี้เพื่อธำรงรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์ของส่วนรวม

3. หลักสิทธิของบุคคลอื่น

"สิทธิ" ในที่นี้หมายถึง สิทธิที่จะได้รับการรับรองและคุ้มครองตามกฎหมาย อันได้แก่สิทธิในชีวิต ร่างกาย สุขภาพอนามัย ทรัพย์สิน หรือชื่อเสียงเกียรติคุณ กล่าวคือหนังสือพิมพ์ห้ามมีสิทธิที่จะใช้เสรีภาพในการเสนอข่าวไปในทางล่วงละเมิดเสรีภาพของบุคคลอื่น หากหนังสือพิมพ์เสนอข่าวละเมิดสิทธิส่วนตัวของบุคคลอื่นประชาชนผู้เสียหายก็มีสิทธิตามกฎหมายที่จะยื่นฟ้องร้องหนังสือพิมพ์ได้

ด้วยเหตุนี้หนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ ก็มีโอกาที่จะกระทำการละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนตัวได้บ่อยครั้ง เพราะสื่อมวลชนมีหน้าที่ต้องแสวงหาข่าวสารและข้อมูลต่าง ๆ ให้มากที่สุด เพื่อนำมาเผยแพร่ให้แก่ประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลเรื่องส่วนตัวของบุคคลในวงการเมือง ยิ่งเป็นข้าราชการระดับสูง นักธุรกิจ หรือศิลปินที่มีชื่อเสียง ก็ยิ่งเป็นสิ่งที่ประชาชนสนใจอยากทราบมากขึ้น หากสื่อมวลชนใดสามารถสืบเสาะแสวงหามาได้ก็นับว่าเป็นความสำเร็จอย่างสูง (กุลพล พลวัน, 2532 : 616)

หน้าที่ของนักหนังสือพิมพ์ถือกันว่านักหนังสือพิมพ์จะต้อง (นันทริกา คุ่มไพโรจน์ , 2532)

1. ทำหน้าที่เป็นดวงตาของโลก ซึ่งดวงตาของโลกจำเป็นจะต้องรายงานข่าวให้ตรงตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏ เพื่อให้ได้รับความไว้วางใจจากผู้อ่าน
2. ต้องทำหน้าที่เพื่อเกียรติภูมิของหนังสือพิมพ์ตน
3. ต้องมีความรับผิดชอบ ไม่รายงานข่าวในลักษณะที่ก่อให้เกิดคดีความ และไม่ผิดศีลธรรม

การพยายามเป็นนักข่าวที่ดีหรือช่างภาพที่ดีกลายเป็นเรื่องที่ล่วงละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนตัวของบุคคลอื่นได้เสมอ เพราะเรื่องความเป็นส่วนตัวนั้นเกิดจากความขัดแย้งระหว่างสิทธิสองชนิดอยู่ตลอดเวลา คือสิทธิในการแสวงหาข่าวสาร หรือสิทธิในการรับรู้ กับสิทธิในชีวิตส่วนตัวของปัจเจกบุคคล สิทธิทั้งสองอย่างนี้ต่างมีความสำคัญด้วยกันทั้งคู่ขึ้นอยู่กับว่าเมื่อใดสิทธิไหนจะสำคัญกว่ากัน ซึ่งหาความแน่นอนและคงที่ไม่ได้ แล้วแต่สถานการณ์และเวลา (กฤตยชญ์ คิริเขต, 2532 : 412)

สิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลนั้นเป็นสิทธิเสรีภาพที่มีความสำคัญควบคู่ไปกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยเป็นอย่างมาก เป็นสิ่งที่ยืนยันคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สังคมใดที่มีความมุ่งมั่นจะให้ประชาธิปไตยเป็นอุดมคติทางการเมืองของตนจึงจำเป็นต้องมีระบบกฎหมายที่ส่งเสริมและเอื้ออำนวยต่อสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลของประชาชนด้วย (พนัส ทศนิยานนท์, 2523: 431)

สำหรับสิทธิส่วนตัวนั้นมีความคิดที่จะคุ้มครองกันมาช้านานแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติเมื่อค.ศ. 1984 ก็ได้มีบทบัญญัติคุ้มครองสิทธิดังกล่าวไว้ในข้อที่ 12 เช่นกัน กล่าวคือ

"บุคคลใด ๆ จะถูกแทรกสอดโดยพลการในชีวิตส่วนตัว ในครอบครัว ในเคหสถานหรือในการสื่อสาร หรือจะถูกกลบเกลื่อนในเกียรติยศและชื่อเสียงไม่ได้ ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองของกฎหมายต่อการแทรกสอดหรือในการลบหลู่ดังกล่าวนี้"

* No one shall be subjected to arbitrary interference with his privacy, family, home or correspondence, nor to attacks upon his honour

and reputation. Everyone has the right to the protection of the law against such interference or attacks " (กฤตยชญ์ คิริเซต, 2532 : 408)

สิทธิในการที่จะได้รับการคุ้มครองมิให้ใครล่วงละเมิดต่อชื่อเสียงเกียรติยศของตนนั้น ในปัจจุบันถือว่าเป็นสิทธิมนุษยชนอย่างหนึ่ง สิทธิมนุษยชนนั้นได้แก่สิทธิทั้งหลายที่เป็นที่ยอมรับกันในประเทศที่มีอารยธรรมว่าเป็นสิทธิพื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีของมนุษย์ และในการพัฒนาบุคลิกภาพของมนุษย์ (วีระ โลจายะ, 2524 : 53-54 อ้างถึงใน กฤตยชญ์ คิริเซต, 2532 : 409)

ในทางวิชาการเรายังไม่อาจให้คำจำกัดความของคำว่า "สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว" ได้อย่างชัดเจน แต่อาจสรุปหลักกว้าง ๆ ได้ว่า

" สิทธิในชีวิตส่วนตัวเป็นสิทธิของบุคคลที่จะอยู่โดยลำพัง (to be let alone) โดยปลอดจากการแทรกสอดหรือถือเอาหรือแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบในเรื่องส่วนตัว หรือกิจกรรมส่วนตัวโดยแท้จริงของเขาไปเผยแพร่แก่บุคคลหรือต่อสาธารณชน อันทำให้เขาได้รับความเดือดร้อนรำคาญ อับอาย หรือทุกข์ทรมานใจ รวมถึงการเข้าถือเอาชื่อหรือภาพของเขาไปใช้เพื่อประโยชน์ของบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยไม่ได้รับความยินยอมของเขา "

ดังนั้นขอบเขตของสิทธิในชีวิตส่วนตัวจึงมีอยู่กว้างขวางและอ่อนไหวกว่าการกระทำผิดอาญาหรือการกระทำละเมิดตามกฎหมายทั่วไป และบางครั้งผลลัพธ์ที่บุคคลได้รับการถูกละเมิดสิทธิในชีวิตส่วนตัวจะมีมากกว่าผลร้ายที่ได้รับจากการกระทำผิดอาญาหรือละเมิดในทางแพ่งเสียอีก (กุศล พลวัน, 2532 : 615) อาจกล่าวได้ว่าการล่วงละเมิดเรื่องส่วนตัวเป็นการทำร้ายทางจิตใจซึ่งเจ็บปวดยิ่งกว่าทางร่างกาย (สุรัตน์ นุ่มนนท์ , 2523 : 109)

พิศิษฐ์ ชาลาธวัช (2526 : 141 -142) ได้กล่าวถึงปัญหาที่สื่อมวลชนมักประสบในการแสวงหาข่าวสารไว้ว่า ในขณะนี้หนังสือพิมพ์ถูกฟ้องในคดีอาญาฐานหมิ่นประมาทและในคดีแพ่งความผิดฐานละเมิดมีความถี่สูงมากไม่ว่าในส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาค ผู้เสียหายมักไม่ประนีประนอมยอมความ หากหนังสือพิมพ์แพ้คดีในคดีอาญา ศาลจะพิจารณาคำคุก คดีละเมิดศาลพิจารณาให้จ่ายค่าสินไหมทดแทนสูง บางครั้งผู้เสียหายฟ้องหลายจังหวัด เสียทั้งเวลาและค่าใช้จ่าย ความผิดพลาดส่วนหนึ่งมาจาก

หนังสือพิมพ์เพราะไปละเมิดสิทธิส่วนตัว โดยไม่มีข้ออ้างทางกฎหมายและข้ออ้างส่วนตัว (พิศิษฐ์ ชาวลาธวัช, 2526 : 142)

" การที่หนังสือพิมพ์ลงข้อความหมิ่นประมาทนั้นหาได้มีเอกสิทธิ์เป็นพิเศษไปกว่าคนอื่น ๆ ที่ไม่ใช่หนังสือพิมพ์แต่ประการใดเลย " (Rousselet & Perkin : 417 อ้างถึงใน พิศิษฐ์ ชาวลาธวัช , 2526 : 142)

สิ่งที่เราต้องคำนึงถึงก็คือ นักหนังสือพิมพ์จะอย่างไรเมื่อเรื่องส่วนตัวนั้นเป็นเรื่องที่สนองประโยชน์ของสาธารณชน (Public Interest) การแสวงหาและรวบรวมข่าว (Newsgathering) ที่ว่าเป็นสิ่งที่สนองประโยชน์ของสาธารณชน (Public Interest) นั้น กล่าวได้ว่าเป็นการนำไปสู่ความมีเอกสิทธิ์ของหนังสือพิมพ์ และเมื่อเป็นดังนี้ธรรมชาติของการบุกรุกก็เป็นเหมือนความบกพร่องที่ควรถูกควบคุม แม้ว่าจะมีวัตถุประสงค์เพื่อสาธารณชนก็ตาม แต่ถ้าไม่ปรากฏผลประโยชน์เพื่อสาธารณชนหรือวัตถุประสงค์เพื่อสาธารณชนปรากฏออกมา เอกสิทธิ์ดังกล่าวของนักหนังสือพิมพ์ก็ปรากฏออกมาไม่ได้ นั่นหมายถึงถ้าวัตถุประสงค์เพื่อสาธารณชนดังกล่าวได้เกิดขึ้น เอกสิทธิ์นั้นจึงจะมีขึ้นได้และอาจจะละเว้นได้ถ้าผู้เสียหายจากการล่วงละเมิดสิทธินั้น พิสูจน์ไม่ได้ว่าสิ่งนั้นทำให้เกิดความเสื่อมเสียหรือล่วงละเมิดสิทธิส่วนตัวของเขา (John J. Watkin, 1977 : 694)

การรับรู้ซึ่งประชาชนในสังคมประชาธิปไตยควรจะมีก็คือ สิ่งใดได้เกิดขึ้นในสังคมในแต่ละวัน เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ผู้คนมักพบว่าอาชญากรรมเป็นสิ่งที่น่ากลัวที่เกิดขึ้นในสังคมและทุกคนควรให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง (Doris A. Graber, 1980 : 41)

ในประเด็นนี้ทำให้เราเห็นถึงความสำคัญของการสื่อข่าวและการนำเสนอข่าวสารต่อประชาชน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะ (นันทริกา คุ่มโพธิ์โรจน์ , 2532)

1. ช่วยเตือนภัย ป้องกันอันตราย
2. ช่วยให้ข่าวสาร เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตประจำวัน

3. ช่วยลดความวิตกกังวล ช่วยเกาะเกี่ยวให้สังคมผูกพันกันแนบสนิท
4. ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรม และความคิดเห็นของสังคมไปในทางที่ดีขึ้น

ข่าวอาชญากรรม ที่นำเสนออยู่ในหน้าหนังสือพิมพ์ทุกวันนี้ ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์กันมากกว่าเป็นการนำเสนอข่าวที่น่าหวาดกลัว ทำให้ผู้อ่านตื่นเต้นตกใจ การนำเสนอข่าว ภาพ และรายละเอียด ด้วยการใช้อัตถภาพที่รุนแรง โหดร้าย เกินความจำเป็นไป จนเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์กันว่าข่าวอาชญากรรมให้อะไรแก่ผู้อ่านบ้าง

ข่าวอาชญากรรมเป็นข่าวที่ตอบสนองความต้องการพื้นฐานของผู้คนในสังคม เป็นข่าวที่สะท้อนให้เห็นถึงความไม่ปกติของผู้คนในสังคม ความเสื่อมโทรมของสังคม และศีลธรรม สะท้อนให้เห็นถึงสภาพของบ้านเมืองและของรัฐที่ไม่สามารถให้สวัสดิการแก่ผู้คนในสังคมได้อย่างทั่วถึง ดังนั้นการรายงานข่าวอาชญากรรมจะช่วยกระตุ้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องหันมาเอาใจใส่และร่วมกันแก้ไขสภาพของสังคมอย่างจริงจัง (นันทริก คุ่มไพโรจน์ , 2532)

การนำเสนอข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์โดยทั่วไปนั้น เราอาจกล่าวได้ว่าข่าวอาชญากรรมเป็นข่าวที่ประชาชนให้ความสนใจมาโดยตลอด ในประเทศสหรัฐอเมริกาประชาชนให้ความสนใจคดีอาชญากรรมมาตั้งแต่ช่วงกลางทศวรรษ 1960 เนื่องจากข่าวอาชญากรรมเป็นข่าวที่มีความเกี่ยวข้องกับชีวิตและทรัพย์สินของคนในสังคมเป็นอย่างมาก (Gallup Opinion Index ; Annual Volumes, 1967) ประชาชนจะให้ความสนใจอย่างมากกับข่าวอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุของอาชญากรรม และวิธีการที่พวกเขาอาจนำมาใช้ป้องกันมิให้สิ่งนั้นเกิดขึ้นกับตนได้ (Hazel Erkskine ,1974) สิ่งที่เราต้องยอมรับก็คือในปัจจุบันอาชญากรรมเป็นปัญหาใหญ่ที่มีสถิติการเกิดคดีสูง ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการรับรู้ของประชาชนและหาแนวทางป้องกัน (จินตนา ยศสุนทร, 2524 : 417-418)

คำตำหนิที่มักจะได้ยินได้ฟังบ่อย ๆ เกี่ยวกับการวิพากษ์วิจารณ์เจ้าของสื่อที่ทำข่าว หรือ กระทั่งผู้จัดพิมพ์ข่าวอาชญากรรมประเภทเจาะลึกของอเมริกันที่มีลักษณะสะท้อนอารมณ์ต่อผู้อ่าน มักจะออกมาในน้ำเสียงที่ว่า

“ทำไมข่าวที่เกี่ยวกับอาชญากรรมอาชญากรรมทุกข่าวถึงได้มีการตีพิมพ์ออกมา ไม่เห็นจะ ช่วยจรรโลงสังคมได้ตรงไหน อันที่จริงเป็นการสร้างความเสียหายกับให้กับศีลธรรมและความประพฤติของ ประชาชนมากกว่า การตีพิมพ์เผยแพร่ข่าวอาชญากรรมนั้น จะเห็นก็เพียงผลกระทบที่ก่อให้เกิดอาชญา กรรมที่มากขึ้นรวมทั้งสิ่งที่ออกนอกกลุ่มนอกทาง หนังสือพิมพ์ตีพิมพ์ข่าวอาชญากรรมก็เพราะเห็นแก่ยอด จำหน่ายที่เพิ่มขึ้น หรือไม่คงเพียงเห็นแก่เงินที่จะได้กลับคืนมา ไม่เห็นจะมีเหตุผลใดที่ดีกว่านี้อีกแล้ว ”

ส่วนคำตอบที่เป็นมาตรฐานของเจ้าของสื่อหรือผู้จัดพิมพ์ก็มักจะเป็นการดึงเอาคุณค่าของการนำ เสนอข่าวในลักษณะนี้มาได้แย้ง ส่วนคำตอบก็มีแนวโน้มที่จะตอบว่าพวกเขาให้ความสำคัญกับผลทางการค้า พอ ๆ กับการตระหนักในเรื่องของศีลธรรมจรรยาเช่นกัน ซึ่งถือเป็นข้อเท็จจริงที่แอบแฝงความน่ารังเกียจ เอาไว้ วัตถุประสงค์ทางการค้าของหนังสือพิมพ์เป็นสิ่งที่สำคัญทีเดียว จริง ๆ อาจกล่าวได้ว่าเป็นสิ่งที่ขาดไม่ ได้ในการทำหนังสือพิมพ์ อย่างไรก็ตามเจ้าของหนังสือพิมพ์มักจะสร้างความประทับใจให้ตัวเองจากข้ออ้างใน เรื่องของความรับผิดชอบต่อสังคม แต่พวกเขาจะรู้สึกสบายเมื่อผู้คนทั้งหลายค้นพบว่าจริง ๆ แล้วเป็นเรื่อง ของผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่น่าสรรเสริญเสียมากกว่า สิ่งที่เราเรียกว่านั้นก็คือ คำตอบของพวกเขาแทบ จะฟังดูไม่น่าเชื่อถือ หรือไม่ก็กลายเป็นข้อแก้ตัวไปเลย

อย่างไรก็ตาม บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ทั้งหลาย ไม่ว่าจะได้รับการยืนยัน หรือไม่ก็ตามจาก การสำรวจความคิดเห็นของผู้อ่านก็อาจรับรู้ได้เช่นกันว่าข่าวอาชญากรรมนั้นเป็นหัวข้อเรื่องที่เร้าร้อนที่สุดภายใต้ข้อจำกัดซึ่งเป็นข้อจำกัดที่เสนอจะยืดหยุ่น และหากกล่าวอย่างสัตย์ซื่อที่สุด การตีพิมพ์ข่าวอาชญากรรม นับว่าเป็นการเพิ่มผู้อ่านและยอดจำหน่ายในเวลาเดียวกัน กล่าวคือยอดจำหน่ายของหนังสือพิมพ์ทั่วไปจะย่ำแย่แน่หากไม่มีการลงข่าวอาชญากรรม

ในสถานการณ์ข่าวที่มีการแข่งขันซึ่งเป็นสงครามที่ดำเนินอย่างต่อเนื่องหรือเป็นบางช่วงเวลาก็ตาม เพื่อให้ได้มาซึ่งผู้อ่าน และรายได้เป็นสำคัญนั้น อาวุธที่มักใช้ข่มขู่ต่อสู้ก็คือการรายงานข่าวอาชญากรรมนั้นเอง (Donis Appel Graber, 1980 : 34-36)

อย่างไรก็ดี ข่าวอาชญากรรมเป็นข่าวที่มีองค์ประกอบในเรื่องความสนใจของผู้อ่าน (Human Interest) สูง การแสวงหาข่าวของหนังสือพิมพ์เพื่อนำเสนอต่อผู้อ่านก็มักจะเน้นให้เห็นถึงรายละเอียดของ อาชญากรรมที่เกิดขึ้น การระบุตัวผู้กระทำการเหยื่อผู้เคราะห์ร้าย และผลเสียหายที่เกิดขึ้น ทำให้ข่าวนั้นมี คุณค่า (Newsworthiness) ต่อผู้อ่านมากยิ่งขึ้น ในขณะที่การแสวงหาข่าวสาร (Newsgathering) เป็น

ความพยายามของนักข่าวที่จะต้องหาข่าวมาสนองประโยชน์ของสาธารณะ (Public Interest) เพื่อที่จะสร้างคุณค่าในข่าวของตน (John J. Watkin, 1977 : 14-24) แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นต่อการสนองตอบสิทธิที่จะรู้ (Right to Know) ของผู้อ่านก็คือการสร้างความเสี่ยงภัยให้แก่สิทธิส่วนบุคคลและการสร้างความเจ็บปวดร้าวรำไรรวในใจของผู้ตกเป็นข่าวจากการรายงานข่าวอาชญากรรมนั่นเอง

ทั้งนี้เนื่องจากหลักในการรายงานข่าวโดยทั่วไปแล้วจะประกอบด้วยส่วนที่สำคัญ 2 ส่วน นั่นก็คือ (นันทริกา คุ่มไพโรจน์ , 2532)

- ข้อเท็จจริง (Fact) ซึ่งก็คือ การระบุรายละเอียดของผู้ตกเป็นข่าว เช่นการอ้างชื่อ ที่อยู่ ของบุคคลสำคัญที่ตกเป็นข่าว
- ความเป็นจริง (Truth) หมายถึง การรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริง (event) เป็นส่วนที่บรรยายรายละเอียดของข่าว

ซึ่งหนังสือพิมพ์ถือว่าเป็นหน้าที่ของตนที่ต้องรายงาน 2 ส่วน นี้ให้ผู้อ่านได้ทราบอย่างตรงไปตรงมา และถือเป็นส่วนสำคัญของการรายงานข่าวอาชญากรรม ซึ่งจะทำให้การรายงานข่าวนั้นมีน้ำหนักมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้การอ้างถึงแหล่งข่าว (Attribution) ซึ่งถือเป็นกรหาข้อเท็จจริงเสริม (Additional Fact) เช่น การอ้างถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องกับข่าวนอกเหนือจากบุคคลที่ตกเป็นข่าวโดยตรง หรือการอ้างถึงพยานบุคคลในคดีที่เกิดขึ้น ก็ถือว่าเป็นเรื่องของการสร้างความน่าเชื่อถือให้เกิดขึ้นในการรายงานข่าวนั้น ๆ เช่นกัน (นันทริกา คุ่มไพโรจน์ , 2532) อย่างไรก็ตามประเด็นในเรื่องของการนำเสนอรายละเอียดเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือต่อผู้อ่านของหนังสือพิมพ์ก็เป็นประเด็นที่ชักนำไปสู่การรุกรานสิทธิของผู้ตกเป็นข่าวที่ควรได้รับการปกป้อง

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ในสหรัฐอเมริกาเริ่มตั้งคำถามต่อการระบุรายละเอียดของเหยื่ออาชญากรรมในหน้าหนังสือพิมพ์และอันตรายที่เขาอาจได้รับ (Paul LaRocque, Rita Wolf , Tommy Thomson 1987 : 503) นอกจากนั้นยังมีความตระหนักในเรื่องของการระบุรายละเอียดของเหยื่อในคดีฆาตกรรมกระทำซ้ำเรา โดยมีความคิดเห็นว่าเหยื่อผู้เคราะห์ร้ายจากการทารุณทางเพศจำเป็นต้องได้รับการปกป้องเป็นพิเศษจากการระบุชื่อในชั้นศาล และในสื่อต่าง ๆ เนื่องจากสภาพของบุคคลที่ถูกการทารุณกรรมเหล่านี้ รวมทั้งสิทธิส่วนบุคคลของเหยื่อที่ได้รับการทารุณทางเพศเป็นเรื่องที่ต้องตระหนักว่ามีความสำคัญมากกว่าข้ออ้างในบทบัญญัติ ของรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 1 (First Amendment)

ว่าด้วยเรื่องของการปกป้องเสรีภาพในการแสวงหาข่าวสารของนักข่าว (Morgan David Arant 1991 : 238-239)

มีผู้อ่านมากมายที่ดูเหมือนจะไม่ยินยอมกับวิธีการที่หนังสือพิมพ์บางฉบับได้นำเสนอข่าวที่สะท้อนขวัญซึ่งพวกเขาได้อ่าน ตัวอย่างเช่น หนังสือพิมพ์ได้ตีพิมพ์ภาพของผู้คนที่บาดเจ็บในอุบัติเหตุจากการจราจร หรือหนังสือพิมพ์ได้ตีพิมพ์ชื่อของพยานในคดีอาญา หรือชื่อและที่อยู่ของผู้คนที่ถูกขโมยขึ้นบ้าน (Rita Wolf, Tommy Thomson and Paul LaRocque, 1987: 503) บรรณาธิการบางคนที่ไม่เห็นด้วยกับการนำเสนอละเอียดของเหยื่อผู้เคราะห์ร้ายในข่าวอาชญากรรม ซึ่งได้แก่ ชื่อและที่อยู่ของเขานั้น ให้เหตุผลว่าสาธารณชนควรจะรับรู้ข่าวอาชญากรรมนั้นได้เกิดขึ้นที่ไหน เพื่อให้ผู้คนได้ระวังตัว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าอาชญากรรมนั้นได้เกิดขึ้นใกล้ละแวกบ้านของพวกเขา บรรณาธิการบางคนกล่าวว่า สิทธิการรับรู้ของสาธารณชน (Public's right to know) หรือความจำเป็นที่จะต้องรู้ ควรจะมีน้ำหนักเท่ากับสิทธิและความจำเป็นของเหยื่อผู้เคราะห์ร้ายในอาชญากรรมที่เกิดขึ้น บรรณาธิการผู้หนึ่งให้ความเห็นว่าผู้อ่านที่ไม่ได้เป็นเหยื่ออาชญากรรมก็มีความต้องการที่จะรู้ข่าวสารให้มากที่สุดเท่าที่พวกเขาสามารถรับรู้ได้ เพื่อที่จะได้รู้ว่าอาชญากรรมเหล่านั้นเกิดขึ้น ณ ที่ใด และใครตกเป็นเหยื่อผู้เคราะห์ร้ายบ้าง สิ่งเหล่านี้ขึ้นอยู่กับหนังสือพิมพ์ที่จะชั่งน้ำหนักระหว่างความรับผิดชอบในการให้ข่าวสารนั้นกับสิทธิส่วนตัว และความปลอดภัยของเหยื่ออาชญากรรมในคดีที่เกิดขึ้น (Rita Wolf et al., 1987 : 506 - 507)

ในเรื่องของอาชญากรรมทางเพศนั้น เป็นที่สนใจของประชาชนและเป็นข่าวในสื่อมวลชนอยู่โดยสม่ำเสมอในปัจจุบัน อาชญากรรมด้านนี้อาจจำแนกออกได้เป็นหลายลักษณะ เช่น การจู่โจมคร่าเอา การค้าประเวณี การข่มขืนกระทำชำเรา ซึ่งดูจะเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นบ่อยมีความรุนแรงสะท้อนขวัญบุคคลโดยเฉพาะเพศหญิงทั้งหลายมากที่สุด อาชญากรรมด้านนี้มีลักษณะพิเศษอยู่ในตัวไม่น้อยเป็นต้นว่ามีความผูกพันอยู่กับชื่อเสียงเกียรติยศของเจ้าทุกข์ (สุบรรณ พันธุ์วิเศษ และคณะ, 2528 : 47)

สิ่งที่ต้องพิจารณาอย่างหนักคือการข่มขืนกระทำชำเราเป็นความผิดทางเพศที่ก่อให้เกิดการกระทบกระเทือนจิตใจของหญิงผู้เสียหายมาก ไม่เฉพาะแต่ร่างกายเท่านั้น ความเสียหายทางจิตใจเป็นสิ่งที่มองไม่เห็น และประเมินไม่ได้ว่ามากน้อยเพียงใด และที่สำคัญการข่มขืนจะถูกจารึกจดจำฝังใจแก่ผู้เสียหายไม่รู้ลืมหญิงใดก็ตามที่โดนข่มขืนเกือบกล่าวได้ว่ามีผลร้ายที่สุดต่อการเป็นสาวบริสุทธิ์ (นวลจันทร์ ทัดคนชัยกุล, 2526 : 31)

สตรีผู้เคราะห์ร้ายจะได้รับความกระทบกระเทือนทางใจอย่างแสนสาหัส บางคนจะเกิดภาวะประสาทหลอนจนกลายเป็นโรคจิต การเผชิญหน้ากับครอบครัว คนรักญาติพี่น้อง เพื่อนฝูงเป็นภาระที่ท้าวและท้าวใจได้ยากยิ่ง จิตใจของผู้ถูกข่มขืนจะมีทั้งความโกรธ ความคับแค้น อับอาย และต้องการความเห็นใจ กล่าวว่าจะได้รับการดูถูกเหยียดหยาม ทวาดวิตก สูญเสียความเชื่อมั่นในตนเอง (สุบรรณ พันธุ์วิภาส และคณะ, 2528 : 64) เหตุผู้เคราะห์ร้ายจากการถูกทารุณทางเพศจำเป็นต้องได้รับการปกป้องเป็นพิเศษจากการถูกรูขี้อยู่ในชั้นศาลและในสื่อต่าง ๆ และนอกจากนี้ตราบาปทางสังคมที่เหยื่อที่ถูกข่มขืนได้รับนั้นก็มักเกินกว่าที่เหยื่ออาชญากรรมประเภทใดได้รับ (Morgan David Arant, JR., 1991: 238-239)

นอกจากการที่สื่อมวลชนอาจสร้างผลกระทบทางจิตใจให้แก่เหยื่อผู้เคราะห์ร้ายแล้ว ในขณะเดียวกันการนำเสนอข่าวอาชญากรรมบางข่าวอาจจะเป็นผลให้เกิดความลำเอียงต่อผู้ต้องหาเมื่อขึ้นศาล หรือมีการกล่าวประณามผู้ต้องหาเกินกว่าเหตุ ในกระบวนการประชาธิปไตยเราเคารพในเสรีภาพของปัจเจกบุคคล และยึดถือว่าปัจเจกบุคคลนั้นเป็นผู้บริสุทธิ์จนกว่าจะพิสูจน์ได้ว่าผิดจริง เมื่อเป็นเช่นนี้ก็เหมือนกับว่าหนังสือพิมพ์แทรกแซงการบริหารงานยุติธรรมของตุลาการ พวกหนังสือพิมพ์มีลักษณะเด่นที่จะมุ่ง ประเด็นไปในเรื่องของการทำหน้าที่เป็นตัวแทนของพลังการเปิดเผยต่อสาธารณชน (Forces of Public Disclosure) ในขณะที่ศาลก็จะปกป้องปัจเจกบุคคลต่อการเปิดเผยข้อเท็จจริง ที่มีอคติของหนังสือพิมพ์ อย่างไรก็ตามเราต้องคำนึงถึงเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ (Freedom of the Press) และสิทธิของจำเลยในคดีอาญา (the Right of Criminal Defendants) มิใช่พูดถึงในเชิงขัดแย้งแต่เป็นไปในเชิงธำรงอยู่ร่วมกันกัน เพื่อสนองประโยชน์ของปัจเจกบุคคลและประโยชน์ทางสังคมของสาธารณชน (Public Interest) (Regina Ganelle Sherard, 1987 : 337)

ในประเทศสหรัฐอเมริกา หนังสือพิมพ์ได้ถูกกล่าวหาว่ามีส่วนในการก่อให้เกิดอาชญากรรมในประเทศใน 3 ลักษณะ (สุพจน์ สุโรจน์, 2523: 134)

1.) หนังสือพิมพ์ส่งเสริมอาชญากรรมและโฆษณาอาชญากรรมอย่างสม่ำเสมอ โดยยกย่องหัวหน้าหรืออาชญากรคนสำคัญและทำหน้าที่เป็นตัวแทนของอาชญากรเหล่านั้น ในขณะเดียวกันข่าวหนังสือพิมพ์ดังกล่าว ก็มีส่วนทำให้ตำรวจและศาลเสียภาพพจน์

อย่างไรก็ตามหนังสือพิมพ์ไทยบางฉบับก็มีส่วนคล้ายคลึงหนังสือพิมพ์อเมริกันที่เสนอข่าวอาชญากรรมอย่างละเอียด บางทีก็มีภาพประกอบด้วย ซึ่งบางครั้งก็มีส่วนยกย่องอาชญากรและซ้ำเติมผู้เสียหาย เช่น คดีข่มขืนกระทำชำเรา ผู้เสียหายได้รับความทุกข์ทรมานจากอาชญากรรมอยู่แล้ว ข่าวหนังสือพิมพ์ยังช่วยเผยแพร่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจนอีกด้วย ทำให้เป็นรอยมสทินแก่ผู้เสียหาย และบางครั้งจากการเสนอข่าวดังกล่าวก็มีส่วนทำให้ผู้อ่านเข้าใจว่าผู้ต้องหาได้ทำความผิดจริงตามข่าว โดยยังไม่ปรากฏคำพิพากษาของศาลเลย

2.) หนังสือพิมพ์แทรกแซงกระบวนการยุติธรรม โดย " จัดให้มีการพิจารณาคดี ในหนังสือพิมพ์ " โดยการบิดเบือนข้อเท็จจริงและการให้ข้อมูลล่วงหน้าแก่ประชาชนรวมทั้งอาชญากรด้วยเกี่ยวกับการดำเนินงานของตำรวจและอัยการ และ

3.) หนังสือพิมพ์ทำให้ประชาชนตกใจเกี่ยวกับอาชญากรรม และอาจมีส่วนทำให้การดำเนินงานทางศาล และการป้องกันดำเนินไปยากยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ดีการเสนอข่าวชนิดเห็นจริงเห็นจังและบ่อยครั้งอาจมีผลทำให้ผู้อ่านเชื่อว่าอาชญากรรมเกิดขึ้นบ่อยมากจนเป็นของธรรมดาและไม่เห็นแปลกอย่างยิ่ง (สุพรรณ สุโรจน์, 2526 : 135)

ปัญหาในการนำเสนอข่าวอาชญากรรมของหนังสือพิมพ์อีกปัญหาที่ไม่อาจมองข้ามไปได้ก็คือ ในกรณีที่ข่าวอาชญากรรมนั้นเป็นข่าวที่เกิดจากความผิดของเยาวชน เพื่อที่จะรักษาอนาคตและชื่อเสียงของเด็กและเยาวชนมิให้ถูกตั้งข้อรังเกียจจากเพื่อนเด็กด้วยกันหรือจากผู้ใหญ่ และเพื่อเป็นการป้องกันความยากลำบากที่จะเกิดขึ้นแก่เด็กหรือเยาวชนที่จะหาหรือประกอบอาชีพในภายหลัง กฎหมายจึงบัญญัติห้ามมิให้ผู้ใดถ่ายรูปและห้ามมิให้หนังสือพิมพ์หรือนิตยสารลงรูปเด็กหรือเยาวชน ซึ่งต้องหาว่ากระทำการอันกฎหมายถือเป็นความผิด หรือลงข้อความซึ่งปรากฏในทางสอบสวนของพนักงานสอบสวน หรือในทางพิจารณาของศาล ซึ่งอาจจะทำให้บุคคลอื่นรู้จักตัว ชื่อตัว ชื่อสกุลของเด็กหรือเยาวชนนั้น หรือลงข้อความแสดงถึงสถานที่อยู่หรือโรงเรียนของเด็กหรือเยาวชนนั้น ผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาทหรือจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือทั้งจำทั้งปรับ

แต่มีข้อยกเว้นในกรณีที่จำเป็นต้องกระทำเพื่อประโยชน์ของทางราชการซึ่งยอม ให้มีการถ่ายรูป และโฆษณาได้ เช่น โฆษณามายจับเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดร้ายแรงและเป็นภัยต่อสาธารณชนเป็น อย่างยิ่ง เป็นต้น (พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน มาตรา 57) (สดศรี สัตยธรรม หน้า ประเสริฐ, 2524 : 49)

สิ่งที่กล่าวข้างต้นนั้นล้วนเป็นสถานการณ์ที่ยากแก่การตัดสินใจที่จะนำเสนอข่าวสำหรับผู้สื่อข่าว และรวมถึงช่างภาพหนังสือพิมพ์ด้วย สิ่งที่สำคัญก็คือการพิจารณาถึงเรื่องสิทธิส่วนตัว ความสะเทือนใจที่เกิด จากการที่สื่อมวลชนเผยแพร่เรื่องราวของตนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับตน ในกรณีอาชญากรรมที่ตนต้องเกี่ยวข้อง เป็นข่าวในด้านใดด้านหนึ่ง

สิ่งเหล่านี้ในแง่ของกฎหมายไทยนั้นมีการพิจารณาถึงเรื่องการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล โดยเฉพาะ อย่างยิ่งทางจิตใจในเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่นในแง่ความเหมาะสม การเสนอข่าวและเรื่องตลอดจนภาพ เกี่ยวกับตัวบุคคล ซึ่งเป็นปัญหาที่จะต้องถกเถียงกันต่อไป (สุรัตน์ นุ่มนนท์ , 2523 : 120)

สถานการณ์เหล่านี้ ผู้สื่อข่าวต้องเผชิญกับการตัดสินใจว่าจะอะไรคือคุณค่าของข่าว อะไรคือสิ่งที่ลง แล้ว ผู้ตกเป็นข่าวโดยเฉพาะในข่าวอาชญากรรม ซึ่งมีองค์ประกอบของความเสียหายประกอบอยู่ จะได้รับ ความสะเทือนใจ อับอาย หรือตกอยู่ในภาวะอันตราย สิ่งนี้เป็นเรื่องของจรรยาบรรณ จริยธรรมทางวิชาชีพ และความรับผิดชอบของนักหนังสือพิมพ์มากกว่าจะเป็นเรื่องของกำบังคับทางกฎหมาย (ชวรัตน์ เชิดชัย, 2527: 132)

ในปัจจุบันเราจะเห็นได้ว่าหนังสือพิมพ์ มีวิธีการรายงานข่าวออกมาในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งได้แก่
(มาลี บุญศิริพันธ์ , 2537 : 34-47)

1. การรายงานข่าวแบบตรงไปตรงมา (Objective Reporting) เป็นการรายงานข่าวตามที่ปรากฏ ขึ้นเป็นเหตุการณ์ เห็นอะไรได้ข้อเท็จจริงอะไรมาก็รายงานไปอย่างนั้น

2. การรายงานแบบตีความ (Interpretative Reporting) เป็นการรายงานข่าวในลักษณะไขข่าวหรืออธิบายข่าวให้กระจ่างขึ้น ในการรายงานข่าวแบบตีความหรืออธิบาย มีความสำคัญในด้านการให้ข้อมูลที่ เป็นข้อเท็จจริง ที่คิดว่าผู้อ่านผู้อ่านควรทราบเพิ่มเติมจากข่าวที่เป็นเพียงเหตุการณ์ (event news) ความพยายามตอบคำถามบางข้อ เช่น ทำไมสิ่งเหล่านี้จึงไม่เคยปรากฏมาก่อนอะไรคือต้นเหตุ เหตุการณ์นี้มีผล กระทบกับใคร อย่างไร และอะไรจะเกิดขึ้นต่อไป จึงเป็นสิ่งจำเป็นและควรปฏิบัติโดยยังคงรักษาความเที่ยงตรงของข้อเท็จจริงไว้ด้วย

การอธิบายข่าวสามารถกระทำได้ในหลายรูปแบบ เช่น การให้ข้อมูลที่มีสาระเพิ่มเติมใน คอลัมน์ บทวิจารณ์ ในสารคดีเชิงข่าว และคอลัมน์อื่น ๆ การขอความคิดเห็นจากผู้ชำนาญการเฉพาะด้านด้วยการรายงานข่าวสัมภาษณ์ กล่าวโดยสรุปคือ เป็นการพยายามอธิบายเบื้องหลังหรือความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์

3. การสื่อข่าวแบบสืบสวน (Investigative Reporting) เป็นวิธีการสื่อข่าวที่เน้นหนักทางการรวบรวมข้อเท็จจริงต่าง ๆ โดยการสืบเสาะ ชุดคุ้ยข้อมูลจากเหตุการณ์และหลักฐานให้แน่ใจในข้อเท็จจริงที่ได้ เพื่อความกระจ่างเกี่ยวกับเรื่องที่เคลือบแคลงสงสัย

การสื่อข่าวประเภทนี้ มักจะเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของประชาชนส่วนรวม เช่นการทุจริต ผิดกฎหมาย การคอร์รัปชัน ความไม่ชอบมาพากลทั้งหลายการทำข่าวประเภทสืบสวน มักต้องใช้เวลาในการสืบเสาะหาข้อเท็จจริงข่าวหลาย ๆ แห่ง ตั้งแต่แหล่งข่าวบุคคล เอกสาร สถิติ และหลักฐานอื่น ๆ ข่าวบางชิ้นต้องใช้เวลาเป็นเดือน เป็นปีถึงจะถึงที่สุดได้

4. การรายงานข่าวเชิงประจักษ์ (Precision Journalism) หมายถึง การรู้จักใช้ขั้นตอนวิธีการทางการวิจัยมาเป็นประโยชน์ในการรายงานข่าว ทั้งในรูปแบบของการนำวิธีการวิจัยมาใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาข้อเท็จจริงความต้องการของผู้อ่าน ทศนคติของกลุ่มเป้าหมาย การรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติให้เป็นภาษาที่เข้าใจง่ายตามหลักการสื่อสารมวลชน เช่น การสำรวจความต้องการของผู้บริโภคในเรื่องเกี่ยวกับอาหาร ทศนคติของผู้อ่าน ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับปัญหาหมั่นตภาพรังสี นำผลที่ได้มาสรุปประกอบการเขียนรายงานข่าวเพื่อให้ผู้อ่านเกิดความกระจ่างชัดในปัญหานั้นมากขึ้น อีกวิธีหนึ่งก็โดยการนำข้อสรุปของงานวิจัยที่น่าสนใจและเกี่ยวข้องมีผลกระทบต่อประชาชนมาเขียนในรูปของการรายงานข่าวให้เข้าใจง่ายขึ้น

สำหรับผู้อ่านระดับทั่วไปไม่ใช่ให้นักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน อาจกล่าวได้ว่าเป็นการนำเสนอข้อมูลที่ เป็นประโยชน์ในลักษณะของงานวิจัยวิทยาการซับซ้อนยุ่งยากที่ปรากฏในรูปของตัวเลข สถิติ ภาษาวิชาการมา เป็นแนวทางในการแสวงหาข้อมูลที่เชื่อถือในด้านความเที่ยงตรงมาใช้

5. การรายงานข่าวเฉพาะด้าน (Specialized Reporting) เป็นการใช่วิธีการทางการตลาด (marketing approach) มาช่วยในการรายงานข่าว เพื่อให้การนำเสนอข่าวนั้น ๆ เป็นไปในลักษณะการเข้า ถึงผู้บริโภคแบบเจาะกลุ่ม เช่นการรายงานข่าวในหน้าสังคม สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ เป็นต้น

การทำหน้าที่ของนักหนังสือพิมพ์ จึงไม่ใช่เป็นเพียงหน้าที่ของผู้แจ้งข่าวสาร แต่หนังสือพิมพ์ยังต้อง ทำหน้าที่เป็นผู้พิทักษ์สังคม หรือสุนัขเฝ้ายาม และเป็นเจ้าหน้าที่รับเรื่องราวร้องทุกข์ของผูกรในสังคมด้วย ดังนั้นในการรายงานข่าวในปัจจุบันจึงมีแนวโน้มของการรายงานข่าวจึงไม่ได้จำกัดอยู่เพียงการรายงานข่าว แบบตรงไปตรงมาแต่เพียงอย่างเดียว แต่จะเป็นการแสวงหารูปแบบการรายงานข่าวในลักษณะต่าง ๆ ดังที่ กล่าวข้างต้นในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนเป็นผู้ได้รับประโยชน์จากเสรีภาพในการนำเสนอข่าวสารของ หนังสือพิมพ์ให้มากที่สุด

สำหรับการรายงานข่าวแบบสืบสวน - สอบสวน (Investigative Reporting) ซึ่งเป็นการรายงาน ข่าวประเภทหนึ่งที่จะทำให้ผู้สื่อข่าวต้องเข้าไปใกล้ชิดกับสิทธิส่วนตัวของผู้ตกเป็นข่าวมากขึ้น เป็นเรื่องที่น่า ก่อให้เกิดปัญหายุ่งยากกับผู้ตกเป็นข่าวในแง่ของการถูกล่วงล้ำสิทธิในชีวิตส่วนตัว ในขณะที่เดียวกันหนังสือ พิมพ์ก็อาจต้องเผชิญกับความยุ่งยากใจ ในการพิจารณาข้อมูลที่น่าจะมีผลเสียอย่างใหญ่หลวงในด้านจิตใจของ ผู้ตกเป็นข่าวหรือแม้กระทั่งการเสี่ยงต่อการฝ่าฝืนกฎหมายเช่นกัน (ประชัน วลลิก, 2528 : 196-197)

ในปัจจุบันเราจะเห็นได้ว่าหนังสือพิมพ์ประเภทเพ่งปริมาณ (Popular Newspaper) ถ้าเริ่ม พิจารณาตั้งแต่หน้าแรกของหนังสือพิมพ์ก็จะพบว่าข่าวที่เสนอส่วนใหญ่ก็ได้แก่ข่าวฆาตกรรม ปล้น ข่มขืน กระทำชำเรา การใช้คำพูดหรือรูปประกอบนั้นล้วนแล้วแต่แสดงให้เห็นภาพอันไม่น่าจะปรากฏในสื่อมวลชน เลย (รุ่งทิวา ควรสมาคม , 2525 : 68) และเมื่อในปัจจุบันหนังสือพิมพ์ประเภทเพ่งปริมาณเริ่มนำข่าว อาชญากรรมมาเสนอเป็นสก็๊ป (scoop) มีการรายงานราวกับเป็นการรายงานแบบสอบสวนสืบสวน เจาะลึก โดยผู้สื่อข่าวอาชญากรรมเป็นทีมงานพิเศษพร้อมชุดคู่ถึงบุคคลที่ตกเป็นข่าวในน้ำเสียงเหมือนจับเล่าให้ผู้ อ่านฟัง และรู้จักกับบุคคลที่ตกเป็นข่าวเป็นอย่างดี และคดีอาชญากรรมที่หนังสือพิมพ์ ประเภทนี้

หยิบมาเป็นสื่อบุ๊ปนั้นก็มักจะเป็นคดีที่ผู้อ่านให้ความสนใจเป็นอย่างมาก และในส่วนของหนังสือพิมพ์เองก็ย่อมรู้เป็นอย่างดีว่าจะนำเสนอให้ชวนติดตามสำหรับผู้อ่านอย่างไร แต่หนังสือพิมพ์มิได้คำนึงว่าผู้ตกเป็นเหยื่อในอาชญากรรมครั้งนั้น หรือญาติพี่น้อง บุคคลที่เกี่ยวข้องจะเกิดความสะเทือนใจกับเหตุการณ์ที่ได้ตกย้ำพวกเขาอย่างไรบ้าง และรวมถึงผู้ต้องหาในบางกรณีก็อาจจะได้รับผลร้ายจากการลงข่าวในลักษณะนี้ด้วย

ในการเสนอข่าวนั้น ผู้สื่อข่าวก็ดี บรรณาธิการก็ดี มักจะเป็นผู้ตัดสินใจและเลือกสรรข่าวหรือการกระทำของบุคคลที่มีความเด่นและคิดว่าผู้อ่านจะสนใจ ทั้งนี้เพราะกิจการหนังสือพิมพ์ปัจจุบันต่างมุ่งแข่งขันกันทางด้านธุรกิจมากกว่าความสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคม (ชวรัตน์ เชิดชัย, 2527 : 132) ข่าวอาชญากรรมและบทลงโทษ การโจรกรรมที่มากวบคู่กับความรุนแรง ฆาตกรรมกับเรื่องทางเพศ สิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องที่เร้าความสนใจและย้าให้ใส่ใจในเรื่องนี้ ..... บรรณาธิการที่มีความรับผิดชอบจำเป็นต้องยอมรับว่าเรามีได้ต้องการเติมหน้ากระดาษให้เต็มหรือเติมรายการต่าง ๆ ให้เต็มด้วยสิ่งไร้ค่า หรือโสโครกเช่นนี้ และสิ่งนี้อาจทำให้เขาละอายใจจนไม่กล้ามองเงาตนเองในกระจกได้ (Doris Appel Graber , 1980 : 37)

สิ่งที่ยากต่อการวินิจฉัยอีกประการหนึ่งสำหรับผู้สื่อข่าวก็คือ รสนิยมดีและรสนิยมเลวตามความหมายในทางวารสารศาสตร์ สิ่งที่เรียกรว่ารสนิยมที่ดีนั้นก็คือการเขียนข่าวที่ดี การเขียนเรื่องอื่น ๆ ก็ดี เป็นการกระทำที่สอดคล้องกับความรู้สึกและพฤติกรรมของชุมชนผู้อ่านหรือของบุคคลในข่าว ถ้าปรากฏว่าความรู้สึกของผู้อ่านหรือของบุคคลในข่าวขัดกับสิ่งที่ต้องรายงานแล้ว ความรู้สึกของผู้อ่านต้องเป็นฝ่ายชนะเสมอ (ชวรัตน์ เชิดชัย, 2527 : 133)

สื่อมวลชนไม่ว่าที่ไหนดูจะยวนอยู่กับการหลอกตัวเองโดยไม่ได้ตั้งใจหรือไม่รู้ตัวเองด้วยซ้ำ เขาจำเป็นต้องหลอกตัวเองว่ากำลังให้ในสิ่งที่ประชาชนต้องการ ทั้ง ๆ ที่เขาก็ไม่รู้ว่านั่นเป็นสิ่งที่ประชาชนต้องการจริง ๆ หรือไม่ เพียงแต่ยอดจำหน่ายที่สูงขึ้นไม่ใช่เครื่องวัดความต้องการของประชาชน เพราะมันอาจเป็นเพียงการสนองต่อสิ่งเร้าอารมณ์ชั่วแล่น เช่น เด็กถูกตี เขาก็ร้องไห้ ไม่ใช่เพราะเขาต้องการจะร้องไห้ ข่าวนางงามถูกฆาตกรรมอาจทำให้หนังสือขายดีเพราะมันเร้าอารมณ์อยากดูอยากเห็น แต่ไม่ได้สนองความต้องการพื้นฐานใด ๆ ของประชาชนเลย ในทางตรงกันข้ามกลับทำให้คนลืมความต้องการพื้นฐานถูกปลุกอารมณ์รัก เกลียด อัจฉริยาคลั่งไคล้ ไปสู่ความสับสนอลหม่านทางจิตและความสามารถในการใช้ปัญญาและเหตุผล (สุกัญญา ตีระวนิช, 2526 : 166)

ในบทความเรื่อง " สื่อมวลชนในฐานะครู " (Masscomm as Guru) เฟอร์รี่ (W.H. Feiry) สื่อมวลชนชาวอเมริกันได้กล่าวว่า สื่อมวลชนมักอ้างว่าสิ่งที่ตนทำไปนั้นทำไปตามความต้องการของผู้รับ สำหรับสื่อมวลชนการต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยจะไม่จบสิ้นและไม่เห็นดินเหนียวที่จะให้ผู้รับในสิ่งที่เขาต้องการ เฟอร์รี่ถามว่า ถ้าผู้อ่านต้องการแต่สิ่งไร้สาระ เขาจะมีความสามารถในการปกครองตนเองตามแนวทางประชาธิปไตยหรือ สื่อมวลชนแย้งว่าตนไม่ได้สร้างความปั่นป่วนทางวัฒนธรรม และไม่ได้สร้างความว่างเปล่าในสังคม เพราะเพียงแต่รายงานในสิ่งที่เห็น และไม่ใช่ความผิดของสื่อมวลชนที่ประชาชนชอบความเพื่อเจือกว่าความจริงใจไม่ใช่ปัญหาของสื่อมวลชน แต่เป็นปัญหาของประชาชนเองที่ชอบความบันเทิงมากกว่าการชี้แจง (สุภัตญา ตีระวนิช, 2526 : 11)

จากการสรุปข้อผิดพลาดในวงการหนังสือพิมพ์ในสายตาของนักหนังสือพิมพ์อเมริกันและปัญหาที่ควรพิจารณาที่สำคัญ (สุภัตญา ตีระวนิช, 2526 : 13) บางประการ ได้แก่

- การเขียนข่าวแบบเร้าอารมณ์ การพาดหัวข่าวตัวโต ทำให้ก่อการต่อเติมเสริมแต่งเรื่องราว หรือการทำเรื่องเล็กให้เป็นเรื่องใหญ่ และครั้งต่อมา เมื่อเรื่องใหญ่นั้นถูกพาดหัวข่าวไม่เว้นแต่ละวัน เรื่องใหญ่ก็กลายเป็นเรื่องเล็ก จนคนเห็นว่าอาชญากรรม วิทยาศาสตร์ โจรกรรม อุบัติเหตุ ฯลฯ เป็นเรื่องธรรมดา เพราะเห็นอยู่ทุกเมื่อเชื่อวัน จนมองเห็นว่าสังคมนี้แก้ไขอะไรไม่ได้กลายเป็นสังคมที่ผิดหวัง แต่เฉื่อยชาและจำยอม

- แม้จะมีการเสนอข่าวแบบเร้าอารมณ์ แต่ข่าวหากมิใช่ข่าวใหญ่จริง ๆ มักจะถูกนำเสนออย่างไม่เอาจริง ไร้สาระ และไร้จุดประสงค์ที่แน่นอนเหมือนกับสังคมปัจจุบัน ซึ่งพุ่งเพียงด้วยเรื่องไร้สาระ ไม่มีจุดยืนและจุดประสงค์ที่แน่นอน จุดมุ่งหมายของหนังสือพิมพ์เพื่อการค้า ไม่อาจวางอยู่ที่การสร้างเยาวชนปัญญาให้แก่ประชาชนและยกระดับระบอบนิยมของประชาชน

- การเสนอข่าวเป็นการยกปัญหาเพียงบางปัญหา ไม่ได้สะท้อนสภาพสังคมทั้งหมด ทำให้ภาพสังคมแท้ ๆ ถูกบิดเบือน

- การเสนอข่าวโดยถือข้อขัดแย้งเป็นหลักมากกว่าการรอมชอมทำให้ข้อขัดแย้งในสังคมสูงขึ้น

- ปัญหาที่ยังไม่เกิดไม่ใช่ว่าทำให้ปัญหาสำคัญบางอย่างถูกลบซ่อน จนกว่าจะเป็นปัญหาขึ้นแสดงตัว และเมื่อถึงเวลานั้นอาจจะสายเกินไป

- สื่อมวลชนมองประชาชนในฐานะผู้บริโภคมากกว่ามนุษย์ที่ต้องการเปิดตาไปสู่ความดีงาม ความเข้าใจผู้อื่น กล่าวอีกนัยหนึ่งสื่อมวลชนไม่เป็นครูที่ดีของประชาชน ไม่รักศิษย์ ไม่ยกมาตรฐานของศิษย์ มอมเมาประชาชนด้วยความเพื่อฝันมากกว่าความจริง

- ระบอบประชาธิปไตยมีจุดบกพร่อง จนเกิดคำถามว่าหากผู้อ่านส่วนใหญ่ต้องการแต่สิ่งไร้สาระ และหนังสือพิมพ์ก็เรียกร้องว่าต้องให้สิ่งที่ประชาชนสนใจโดยไม่คำนึงถึงความดีงามในสังคม ประชาชนจะมีความสามารถในการตัดสินใจหรือ ในเมื่อสิ่งที่เขารู้ส่วนใหญ่ไม่ใช่เรื่องประเทืองปัญญา

ปัญหาของหนังสือพิมพ์ซึ่งยังคงอยู่ในปัจจุบันนี้จะเห็นว่ามีรูปแบบเปลี่ยนไป หากพิจารณาจากงานวิจัยในปี 2522 (สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี , 2522 : 23 อ้างถึงใน เฉลิมพร อุ้นแก้ว , 2534 : 266) ได้ชี้ให้เห็นถึงปัญหาสำคัญ 3 ประการของหนังสือพิมพ์ ปัญหาประการแรกคือ ปัญหาด้านกฎหมาย กล่าวคือการควบคุมหนังสือพิมพ์ นอกจากจะถูกกำหนดโดยพระราชบัญญัติการพิมพ์ซึ่งกำหนดวิธีปฏิบัติงาน ในการดำเนินการพิมพ์แล้วยังมีการควบคุมในด้านเนื้อหาสาระ โดยทางอ้อม โดยกฎหมายฉบับอื่น อาทิเช่น กฎหมายอาญา กฎหมายแพ่ง เป็นต้น ปัญหาประการที่สองคือ ความไม่เด็ดขาดเพียงพอในการควบคุมตนเอง ทั้งนี้เพราะจรรยาบรรณไม่มีบทลงโทษประการหนึ่ง และสมาคมวิชาชีพเองก็ไม่สามารถรวมตัวกันได้อย่างแน่นหนา การบังคับให้หนังสือพิมพ์ หรือผู้ดำเนินการหนังสือพิมพ์ปฏิบัติการให้ถูกต้องตามหลักวิชาชีพยังไม่ได้ผลเท่าที่ควรทำให้หนังสือพิมพ์ปฏิบัติงานนอกขอบเขตของตนอยู่เนื่อง ๆ ปัญหาประการที่สามคือ ปัญหาด้านรายได้ เนื่องจากกิจการหนังสือพิมพ์อาศัยรายได้จากการโฆษณาเป็นหลัก และรายได้จากการโฆษณาก็ขึ้นอยู่กับปริมาณการจำหน่ายของหนังสือพิมพ์ ดังนั้นหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่จึงมักมุ่งเสนอสาระตามใจผู้อ่าน เพื่อหวังรายได้จากการโฆษณาทำให้ละเลยเสนอสาระตามบทบาทและหน้าที่ที่สื่อมวลชนควรกระทำ (เฉลิมพร อุ้นแก้ว , 2534 : 266)

สำหรับผู้สื่อข่าวซึ่งตามปกติเป็นบุคคลผู้มีความสำคัญอย่างยิ่งในกองบรรณาธิการ หนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ผู้สื่อข่าวมิใช่จะเป็นเพียงแต่ผู้มีความรู้ความสามารถด้านการสื่อข่าวเขียนข่าวเท่านั้น (คืองานสื่อข่าวนอกจากจะเป็นงานที่ต้องอาศัยหลักวิชาและประสบการณ์เช่นวิชาชีพอื่น ๆ แล้ว) การสื่อข่าวเป็นงานที่สังคมยอมรับว่ามีลักษณะพิเศษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาศัยแรงจูงใจอันเกิดจากความสนใจในสวัสดิภาพความเป็นอยู่ของมวลมนุษย์และมีหลักจรรยาบรรณเป็นแนวปฏิบัติงาน กล่าวอีกนัยหนึ่งผู้สื่อข่าวต้องให้การเคารพในศักดิ์ศรีและสิทธิ์ส่วนบุคคลเท่าๆ กับคุณภาพประชาคม ดังนั้นในบางสถานการณ์ ซึ่งชีวิตส่วน

บุคคลที่ดี ทักษะที่ดี หรือองค์ประกอบอื่นที่มองไม่เห็นก็ต่อเมื่อจะต้องมีน้ำหนักมากกว่า ความอยากรู้
อยากเห็นและต้องการข่าวสารของสังคม และควรได้รับการปกป้องยกเว้นไม่นำมาเสนอในข่าว ซึ่งนับ
เป็นความรับผิดชอบต่อวิชาชีพอันเกิดจากการควบคุมตนเอง (self control) (ซาร์ตัน เชิดชัย, 2527 :
129-130)

ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงต้องการที่จะศึกษาถึงการนำเสนอข่าวอาชญากรรมในแง่ของปัญหาทางจริยธรรมที่
มีต่อหนังสือพิมพ์ที่นำเสนอข่าวอาชญากรรม โดยปัญหาทางจริยธรรมนี้จะเป็นสิ่งที่มีผลทั้งทางด้านจิตใจ
แก่บุคคลผู้ตกเป็นข่าว เช่น ข่าวนั้นอาจตอกย้ำความเศร้าร้ายของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับเขา การใช้ภาษาใน
การบรรยายเหตุการณ์ที่สร้างความหวือหวา เว้าอารมณ์ หรืออาจก่อให้เกิดพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงต่อผู้อ่าน
หรือสร้างความเสียหายให้กับชีวิตส่วนตัว หรือทำให้เขาตกอยู่ในอันตราย รวมทั้งกรณีการลงข่าวที่หมิ่นเหม่
ต่อกฎหมายสื่อมวลชน เป็นต้น

ข่าวส่วนใหญ่มักเป็นข่าวที่อยู่ในความสนใจของประชาชนและมีคุณค่าของข่าว จึงอาจเป็นการยาก
ต่อการตัดสินใจว่าจะนำเสนอเรื่องนั้นมาเสนอแก่ผู้อ่านหรือไม่ สิ่งสำคัญก็คือนักข่าวหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ใช้อะไร
เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจที่จะนำเสนอข่าวที่มีลักษณะหมิ่นเหม่ต่อปัญหาทางด้านจริยธรรม ระหว่างคุณค่า
ของข่าวที่ควรนำเสนอต่อผู้อ่าน กับความเสียหายต่อผู้ตกเป็นข่าวในความคิดเห็นของพวกเขาสิ่งใดเป็นสิ่งที่
สำคัญที่สุด และนอกจากนี้งานวิจัยชิ้นนี้จะศึกษาถึงการนำเสนอข่าวในลักษณะที่เป็นปัญหาทางจริยธรรมที่
ปรากฏให้เห็นในปัจจุบันในหน้าหนังสือพิมพ์ เพื่อดูว่าในความเป็นจริงหรือในทางปฏิบัตินั้นหนังสือพิมพ์ได้ทำ
ตามหลักการที่ตนเองยึดถือทางวารสารศาสตร์ ซึ่งพวกตนได้รับการปลูกฝังมาหรือไม่ และเพื่อเป็นการ
กระตุ้นให้นักหนังสือพิมพ์ได้ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อ่านในเรื่องนี้ต่อไป

ปัญหานำวิจัย

1. การนำเสนอข่าวอาชญากรรมในหน้าหนังสือพิมพ์ มีลักษณะที่เป็นปัญหาทางจริยธรรมหรือไม่
2. นักหนังสือพิมพ์มีเกณฑ์ในการนำเสนอข่าวอาชญากรรมต่อผู้อ่านหรือไม่ อย่างไร
3. นักหนังสือพิมพ์มีเกณฑ์ในการตัดสินใจที่จะจัดการกับปัญหาด้านจริยธรรมที่เกิดจากการ
นำเสนอข่าวอาชญากรรมอย่างไร

4. การนำเสนอข่าวอาชญากรรม ที่มีลักษณะเป็นปัญหาทางด้านจริยธรรม ในหนังสือพิมพ์รายวัน มีความสอดคล้องหรือขัดแย้งกับเกณฑ์ที่นักหนังสือพิมพ์ได้ตั้งไว้ในการนำเสนอข่าวอาชญากรรม ในลักษณะนี้หรือไม่ อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาทางจริยธรรมที่เกิดจากการนำเสนอข่าวอาชญากรรมในหนังสือพิมพ์
2. เพื่อศึกษาเกณฑ์ที่นักหนังสือพิมพ์ใช้ในการนำเสนอข่าวอาชญากรรม
3. เพื่อวิเคราะห์หาเกณฑ์ที่นักหนังสือพิมพ์ใช้ในการจัดการกับปัญหาทางจริยธรรมที่เกิดจากการนำเสนอข่าวอาชญากรรม
4. เพื่อศึกษาความสอดคล้องหรือขัดแย้งในเรื่องของเกณฑ์ที่นักหนังสือพิมพ์ได้ตั้งไว้ในการนำเสนอข่าวอาชญากรรมที่มีลักษณะเป็นปัญหาทางจริยธรรม และการนำเสนอข่าวนี้ในทางปฏิบัติจริงต่อผู้อ่าน

สมมติฐานในการวิจัย

1. การนำเสนอข่าวอาชญากรรมในหน้าหนังสือพิมพ์มีลักษณะที่หมิ่นเหม่ต่อปัญหาทางด้านจริยธรรม
2. ในการนำเสนอข่าวอาชญากรรมในหน้าหนังสือพิมพ์ นักหนังสือพิมพ์ได้รับแรงจูงใจในการตัดสินใจต่อการนำเสนอข่าวอาชญากรรมที่มีลักษณะที่หมิ่นเหม่ต่อการปัญหาทางจริยธรรม จากการตอบสนององสิทธิการรับรู้ของผู้อ่าน มาตรฐานของหัวหน้างาน มาตรฐานของเพื่อนร่วมงาน และมาตรฐานทางอาชีพเป็นสำคัญ
3. การนำเสนอข่าวอาชญากรรมซึ่งมีลักษณะที่เป็นปัญหาทางจริยธรรมในทางปฏิบัติของ นักหนังสือพิมพ์ มิได้ปฏิบัติอย่างสอดคล้องกับเกณฑ์ที่นักหนังสือพิมพ์กล่าวไว้ ในการเสนอข่าวในลักษณะนี้

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาเรื่องนี้ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการศึกษาไว้ดังนี้

1. ศึกษาข่าวที่ลงในหนังสือพิมพ์ ในช่วง 1 สิงหาคม 2535 - 31 สิงหาคม 2536 จากหนังสือพิมพ์ 3 ฉบับ ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ที่มีลักษณะนำเสนอข่าวอาชญากรรมทุกวัน ข่าวที่ศึกษาจะเป็นเพียงเฉพาะข่าวอาชญากรรม ที่มีลักษณะเป็นปัญหาทางด้านจริยธรรมแก่นักหนังสือพิมพ์เท่านั้น
2. ศึกษาเฉพาะ บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ หัวหน้าข่าวอาชญากรรม นักข่าวอาชญากรรม ช่างภาพข่าวอาชญากรรมที่ ทำงานอยู่กับ หนังสือพิมพ์ที่เลือกแล้ว 3 ฉบับ โดยจะเป็นการ ศึกษาความคิดเห็นของคณะบุคคลดังกล่าว เกี่ยวกับเกณฑ์ และนโยบายในการนำเสนอข่าวอาชญากรรม และความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจในการจัดการกับปัญหาทางด้านจริยธรรมที่เกิดขึ้นในการนำเสนอข่าวอาชญากรรม

ข้อจำกัดในการวิจัย

1. เนื่องจากเป็นการศึกษาในเรื่องของข่าวอาชญากรรม ดังนั้นหนังสือพิมพ์รายวันที่ใช้ศึกษา จะเป็นหนังสือพิมพ์ที่เน้นในเรื่องข่าวอาชญากรรม และมีการลงข่าวอาชญากรรมทุกวัน จึงเลือกศึกษาเฉพาะหนังสือพิมพ์ที่เฟื่องปริมาณ และเน้นข่าวเบา (soft news) เป็นส่วนใหญ่ จึงไม่เห็นความแตกต่างของรูปแบบการนำเสนอข่าวอาชญากรรมซึ่งมีลักษณะเป็นปัญหาทางจริยธรรมในหนังสือพิมพ์เฟื่องปริมาณและเฟื่องคุณภาพว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร

2. การสร้างกรณีสมมติเพื่อดูเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินใจที่จะจัดการกับปัญหาทางจริยธรรมที่เกิดขึ้น ในการนำเสนอข่าวอาชญากรรมของผู้จัดทำหนังสือพิมพ์นั้นไม่สามารถครอบคลุมปัญหาทางจริยธรรม

ทั้งหมดที่ต้องการศึกษาได้ทั้งหมดเนื่องจากข้อจำกัดในเรื่องการหาข่าวและ ข้อมูลบางอย่างต้องถามผู้ที่ตกเป็นข่าวเอง เช่น ความยินยอมในการอนุญาตให้นำเสนอเรื่องราวของตน ซึ่งไม่สามารถศึกษาได้ในงานวิจัยนี้

3 ข่าวที่นำมาวิเคราะห์จากหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ แม้จะเป็นลักษณะของคดีที่คล้ายกัน แต่ก็ไม่ใช่ข่าวเดียวกัน ดังนั้นจึงมีปัจจัยบางอย่างซึ่งบางครั้งอาจส่งผลต่อการนำเสนอข่าวอาชญากรรมที่แตกต่างกันออกไป แม้จะเป็นกรณีเดียวกันก็ตาม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงปัญหาทางจริยธรรมที่เกิดจากการนำเสนอข่าวอาชญากรรม
2. ทำให้ทราบเกณฑ์ที่นักหนังสือพิมพ์ได้ตัดสินใจใช้ในการจัดการกับปัญหาทางจริยธรรมที่เกิดจากการนำเสนอข่าวอาชญากรรมที่มีลักษณะที่เป็นปัญหาด้านจริยธรรม
3. ทำให้ทราบว่าเกณฑ์ที่นักหนังสือพิมพ์ได้ตั้งไว้ใน การนำเสนอข่าวอาชญากรรมที่มีลักษณะเป็นปัญหาทางจริยธรรมนั้นมีความสอดคล้องหรือไม่ในการปฏิบัติจริงของหนังสือพิมพ์
4. เพื่อให้หนังสือพิมพ์ได้มีความให้มากขึ้นในเรื่องเกี่ยวกับปัญหาทางจริยธรรมที่อาจเกิดขึ้นได้ในการนำเสนอข่าวอาชญากรรม

นิยามศัพท์

หนังสือพิมพ์	หมายถึง	หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ที่นำเสนอข่าวอาชญากรรมทุกวัน เป็นลักษณะของหนังสือพิมพ์เฟื่องปริมาณ มากกว่าคุณภาพ เน้นข่าวเบา (soft news) มากกว่าข่าวหนัก (hard news) มีทั้งหมด 3 ชื่อฉบับ ดังต่อไปนี้
		1. หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ 2. หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ 3. หนังสือพิมพ์ข่าวสด

ข่าวอาชญากรรม หมายถึง ข่าวที่เกี่ยวกับเรื่องของการกระทำ หรือพฤติกรรมที่ถือว่าเป็นความผิดทางอาญา ซึ่งเป็นการฝ่าฝืน หรือขัดกับบัญญัติทางกฎหมายทั้งที่เป็นความผิดลหุโทษ และความผิดอุกฉกรรจ์ ความผิดชั้นลหุโทษ หมายถึง ความผิดที่ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1 พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความผิดอุกฉกรรจ์ ได้แก่ คดีอาญาที่มีการกระทำความผิดในเรื่อง ประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ในลักษณะของคดี ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ เป็นต้น

ขอบเขตของข่าวอาชญากรรมที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่

- ข่าวการโจรกรรม ปล้น ชิงทรัพย์
- ข่าวฆาตกรรม
- ข่าวข่มขืน /กระทำชำเรา
- ข่าวการก่อวินาศภัย

และข่าวทั้งหมดก็เป็นข่าว ที่มีองค์ประกอบของปัญหาทางจริยธรรมเป็นสำคัญ

นิตยสารสื่อพิมพ์

หมายถึง เพียงบรรณาธิการข่าวอาชญากรรม หัวหน้าสายข่าว หัวหน้าข่าวหน้า1 ผู้สื่อข่าว ผู้เขียนเรียบเรียงข่าว ช่างภาพที่ทำข่าวในสายข่าวอาชญากรรมเท่านั้น

การนำเสนอข่าวอาชญากรรม

หมายถึง การเขียนรายงานข่าว พาดหัวข่าว ภาพข่าว และการวิเคราะห์ข่าวอาชญากรรม ทั้งที่ออกมาในรูปแบบของข่าวหน้าหนึ่ง คอลัมน์ และสื่อบุคคล รวมทั้งบทวิจารณ์ต่าง ๆ

ปัญหาทางจริยธรรม

หมายถึง ปัญหาอันเกิดจากการนำเสนอข่าวสารแล้ว

- 1) ทำให้บุคคลที่ตกเป็นข่าวได้รับความสะเทือนใจจากการนำเสนอข่าวนั้นหรืออาจล่งล้ำความเป็นส่วนตัวของเขา ทำให้เขาตกอยู่ในอันตรายในการใช้ชีวิตในแวดวงของเขา
- 2) เป็นปัญหาที่หมิ่นเหม่ต่อการละเมิดกฎหมายที่เกี่ยวข้อง แต่ในขณะเดียวกัน เหตุการณ์ที่ต้องการนำเสนอก็เป็นเหตุการณ์ที่ผู้อ่านให้ความสนใจอย่างมากและเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ เป็นปัญหาที่นักหนังสือพิมพ์ต้องคำนึงถึงผลได้และผลเสียของทั้งหนังสือพิมพ์และผู้ตกเป็นข่าวนั้น
- 3) เป็นปัญหาอันอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคม เช่น ทำให้เกิดการลอกเลียนแบบอาชญากรรมที่พบในหน้าหนังสือพิมพ์ หรือเห็นว่าข่าวอาชญากรรมเป็นเรื่องธรรมดาที่เกิดขึ้นในสังคม เป็นต้น หรือเป็นการใช้ภาษาที่สร้างความหวาดเสียว ส่อไปในเชิงอนาจาร เพื่อทำให้ข่าวมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

ผู้ตกเป็นข่าว

หมายถึง

บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นข่าวอาชญากรรม ไม่ว่าจะเป็นผู้กระทำผิด อาชญากร เทื่อผู้เคราะห์ร้าย และผู้เกี่ยวข้องกับอาชญากรและเทื่อ รวมทั้งผู้อยู่ในเหตุการณ์ ผู้เห็นเหตุการณ์หรือผู้มีส่วนรับผิดชอบกับเหตุการณ์นั้น

นโยบาย หรือแนวทาง

ปฏิบัติของหนังสือพิมพ์

หมายถึง

สิ่งที่บรรณาธิการหนังสือพิมพ์นำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาการนำเสนอข่าวอาชญากรรมในหน้าหนังสือพิมพ์ ซึ่งเกณฑ์นั้นอาจจะเป็นเกณฑ์ทางด้านจริยธรรมของนักหนังสือพิมพ์ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ความรับผิดชอบต่อสังคม ยุติธรรมหรือจุดยืนของหนังสือพิมพ์ เป็นต้น

แรงจูงใจในการตัดสินใจ หมายถึง แรงจูงใจที่ผลักดันให้นักหนังสือพิมพ์ เลือกที่จะตัดสินใจจัดการกับปัญหาทางจริยธรรมที่เกิดขึ้นจากการนำเสนอข่าวอาชญากรรมนั้น ๆ ซึ่งจะเป็นแนวทางที่ตนคิดว่าดีที่สุดเหมาะสมที่สุดในความคิดของตน เกณฑ์นั้นก็คือ แรงจูงใจในพฤติกรรมทางจริยธรรม ดังต่อไปนี้

เกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง และประโยชน์ของตน	- การใช้สามัญสำนึกของตนเป็นเกณฑ์สำคัญเมื่อเผชิญกับปัญหา - การยึดถือความก้าวหน้าทางอาชีพการงานเป็นเกณฑ์สำคัญเมื่อเผชิญกับปัญหา - การแสวงหาในสิ่งที่ตนต้องการรู้เป็นเกณฑ์สำคัญเมื่อเผชิญกับปัญหา
เกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่	- การยึดถือความจำเป็นในการรับรู้ข่าวสารของผู้อ่านเป็นเกณฑ์สำคัญเมื่อเผชิญกับปัญหา - การยึดถือแนวทางที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานเป็นเกณฑ์สำคัญเมื่อเผชิญกับปัญหา - การใช้มาตรฐานทางอาชีพเป็นเกณฑ์สำคัญเมื่อเผชิญกับปัญหา - การยึดถือความน่าเชื่อถือของข่าวที่มีต่อผู้อ่านเป็นเกณฑ์สำคัญเมื่อเผชิญกับปัญหา
เกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับกฎเกณฑ์ทางสังคม	- การใช้กฎหมายเป็นหลักสำคัญเมื่อเผชิญกับปัญหา

- การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้สาธารณชนทราบเพื่อหวังให้เกิดบทลงโทษในทางใดทางหนึ่งในสังคมเป็นเกณฑ์สำคัญเมื่อเผชิญกับปัญหา
- เกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับทางสังคม
- การยึดถือแนวทางที่เพื่อนร่วมงานปฏิบัติเป็นเกณฑ์สำคัญเมื่อเผชิญกับปัญหา
  - การใช้มาตรฐานของหัวหน้างานเป็นเกณฑ์สำคัญเมื่อเผชิญกับปัญหา
- เกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมที่ฝังรากลึกในสังคม
- การใช้หลักศาสนาเป็นเกณฑ์สำคัญเมื่อเผชิญกับปัญหา
  - การยึดถือความรู้สึกผิดชอบในเรื่องของคุณธรรมในสังคมเป็นเกณฑ์สำคัญเมื่อเผชิญกับปัญหา

สิทธิที่จะรู้ (Right to Know) หมายถึง สิทธิขั้นพื้นฐาน และสิทธิโดยชอบธรรมของประชาชนในสังคมประชาธิปไตยที่จะรู้ข้อมูล ข่าวสารของเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม หรือมีประโยชน์ต่อสาธารณะ

สิทธิส่วนบุคคล หมายถึง สิทธิที่จะมีความสันโดษ โดยไม่ต้องให้ใครเข้ามาเกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะมายุ่งเกี่ยวในทางร่างกาย จิตใจ ทรัพย์สิน ชีวิต โดยสิทธินี้ จะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายทั้งทางร่างกาย ไม่ให้ใครมาทำร้ายหรือล่วงละเมิดต่อทรัพย์สิน ไม่ให้ใครมาแย่งชิง หรือบุกรุกต่อทรัพย์สิน ในทางจิตใจ ไม่ให้ใครมาทำลายชื่อเสียงเกียรติยศ